

Center for Ungdomsforskning 2015

ÅRSBERETNING

Årsberetning 2015
Center for Ungdomsforskning

Indhold

Forord af formand Niels Glahn	6
Foreningen Center for Ungdomsforskning	10
Center for Ungdomsforskning i 2015	10
Opbakning til foreningen	11
Foreningsstrategien i 2015	12
Foreningens medlemskreds	15
Bestyrelsesarbejdet 2015	16
Centerets medarbejdere 2015	18
Afsluttede forskningsprojekter 2015	20
Igangværende forskning	30
Udgivelser 2015	44
Artikler og kapitler	44
Rapporter	46
Bøger	48
Papers og keynotes	48
Tillidshverv, netværks- og konferencedeltagelse	50
Hverv og deltagelse i europæiske netværk	50
Tillidshverv/netværk/råd m.m.	50
Deltagelse i nordisk netværk	53
Internationalt samarbejde og deltagelse i udenlandske konferencer	53
Konferencer	56
Konferencer afholdt i 2015	56
Udvalgte conferenceoplæg, foredrag og konsulentvirksomhed	57
CeFU i medierne	67

Forord af formand Niels Glahn

I denne beretning kan I læse om forenings- og forskningsarbejdet i året, der er gået.

Jeg vil lave nogle nedslag der, hvor jeg synes, at foreningen skal – og gør – en forskel. Og så vil jeg gerne se lidt frem. Hvad skal foreningen – ikke forskningscentret – i det kommende år?

Nedslagene er sket med afsæt i foreningens formål om at drive eller støtte forskning i unges livssituation i Danmark samt at indsamle og formidle viden herom.

Først lidt om foreningens betydning for centrets arbejde og relationen dertil.

Vi besluttede at udvide bestyrelsen til det uendelige. Nogle var bekymrede for, om det ville føre til for meget ”rundt om bordet snak” til ingen nytte. Der har heldigvis været god tid til rundt om bordet, også fordi vi nu har besluttet at give os ekstra tid. Det er et kalejdoskopisk blik, vi får på både ungeliv og uddannelsesverden ved møderne, og jeg kan ofte trække på den viden og de synspunkter, jeg har hørt på møderne, når jeg er i andre sammenhænge. I virkeligheden er det vel ret enestående, at vi nærmest uforpligtende kan dele erfaringer med hinanden. Vi skal ikke nå frem til en ”aftale”, så det hensyn behøver vi ikke tage.

Vores økonomiske støtte giver frihed til centrets arbejde og giver en helt unik profil. Vi skal i 2016 have ny samarbejdsaftale med Aalborg Universitet. Vi har drøftet det et par gange i bestyrelsen, så jeg er ret sikker på, at vi står samlet forud for de forhandlinger, som vi skal til i begyndelsen af april. Her er det vigtigt, at vi kan se, at vores midler går til foreningens formål om at drive eller støtte forskning i unges livssituation i Danmark samt at indsamle og formidle viden herom.

Så vil jeg dvæle ved, om ungevinklen og 360 graders perspektivet opfyldes? Bliver der sat fokus hele vejen rundt? Lægger vi selv opgaver i CeFU, hvor og hvis vi kan? Det tror jeg, at der er enighed om, at vi gør i store træk. Det kan man konstatere ved at se på de mange forskelligartede projekter og de mange steder, hvor CeFU gør sig synlig. Vi har dog haft et område – unge og samfundsdeltagelse – hvor vi i 2015 ikke har nået det mål, vi har sat os. Det er så til gengæld lykkedes i 2016, hvor vi fra 1. februar har fået knyttet lektor Maria Bruselius-Jensen til centret. Nu håber vi så, at vi også kan medvirke til at rejse midler til de mange ideer, der ligger inden for feltet.

Rekruttering af medlemmer. Det er lykkedes i 2015. Men vi kom ikke i gang med det arbejde, som vi egentlig havde sat os for. Nu er det besluttet at vi sætter resurser af til at kommunikere mere og anderledes. Og så har vi aftalt, at vi skal vise foreningen mere frem ved konferencerne. Flere medlemmer – de rigtige, hvem de så end er. Men det skal vi tale om i løbet af året.

Og lad mig så glæde mig over den synlighed som CeFU's forskning og medarbejdere har haft i år. Forskning skal spredes, så den skaber forandring. Og CeFU skal jo i vore øjne indvirke i kraft af den kvalitet og de resultater, der frembringes i værkstedet. Det synes at være tilfældet. 'Det perfekte er det normale'. Det var et klasseeksempel på, at CeFU's forskning har relevans og kan få betydning direkte ind i en skoleverden. Den burde måske i højere grad få betydning for den politiske også, så man kunne overveje, om det nu er helt så klogt at klamre sig til måleri som det værktøj, der skal skille fårene fra bukkene. Vejen bliver belagt med nederlagssten.

Jeg vil slutte med at takke hele bestyrelsen for gode møder i året, der gik og give en tak til centeret og alle de ansatte.

Foreningen Center for Ungdomsforskning

Foreningen bag Center for Ungdomsforskning (CeFU) er en forening, der støtter op om CeFU's eksistens. Den består af institutioner, organisationer og virksomheder med interesse i unge og deres levevilkår. Foreningen repræsenterer et bredt udsnit af det danske samfund, og medlemmerne af foreningen er vigtige sparringspartnere, når vi igangsætter og udvikler vores forskning. Samtidig er medlemmerne afgørende for CeFU's forankring i samfundet, fordi de er med til at sikre, at den viden, vi udvikler, er relevant og kan forankres i praksis.

Initiativet til oprettelsen af CeFU blev taget af Dansk Ungdoms Fællesråd (DUF), og dørene til centeret blev for første gang slået op ved indgangen til år 2000. Ønsket var et dansk forskningscenter, hvor der produceres, samles og formidles forsknings-baseret viden om unge. Et forskningscenter, hvor der initieres forskning i unges levevis og livsvilkår i samspil med centrale samfundsmæssige organiseringer og institutioner.

Center for Ungdomsforskning i 2015

2015 har været et år, hvor forskningscenteret har været præget af travlhed, men samtidig arbejdsro efter flere år, hvor flytning af universitet og omstrukturering har fyldt både organisatorisk og forskningsmæssigt. Det har været et år, hvor mange forskningsprojekter skulle afsluttes og lukkes ned, men også nye

forskningsprojekter er skudt i gang sammen med de første idéer til et kommende større tværgående forskningsprojekt.

2015 har også været året, hvor CeFU's nye bogserie *Ungdomsliv* udkom for første gang. Første bog i serien, *Hvem er de unge på kanten af det danske samfund?*, kom i starten af året, midt på året kom bogen *Unge motivation i udskolingen*, og kort inden jul udkom det første temanummer i bogserien. Temanummeret er en samling artikler med fokus på *Brydninger i ungdomslivet*. Planen er med års mellemrum at udgive denne type temanumre som en del af bogserien for derigennem at tematisere bredere temaer/opmærksomheder, som går på tværs af konkrete forskningsprojekter og forskningsfelter.

Endelig blev 2015 året, hvor centerets nye lektor, som bl.a. skal varetage forskning indenfor området 'unge og samfundsdeltagelse', blev ansat. Vedkommende tiltræder dog først stillingen i februar 2016. 'Unge og samfundsdeltagelse' har været et forskningsområde, som centeret længe har ønsket at opprioritere, og vi ser frem til at igangsætte forskning indenfor feltet. Denne væsentlige opprioritering af et kerneområde vil forhåbentlig vække samarbejder til og mellem nogle af medlemsorganisationerne.

Opbakning til foreningen

Gennem de senere år har stadig flere medlemsorganisationer ønsket at sidde i foreningen CeFU's bestyrelse. Siden 2011 er antallet af medlemmer i bestyrelsen således vokset fra 10 til 15 personer, og i 2015 havde vi fornøjelsen af at byde endnu flere velkommen i bestyrelsesarbejdet.

Både fra bestyrelsens og centerets side opleves det som uhyre positivt, og der var derfor i 2015 et ønske om at imødekomme dette behov samt styrke bredden i bestyrelsen og medlemmernes indflydelse. På en ekstraordinær generalforsamling i marts 2015 opstillede bestyrelsen forslag om at ændre foreningens vedtægter, så et ubegrænset antal medlemmer kan sidde i bestyrelsen for foreningen CeFU (Se *vedtægterne § 13 og 14*). Det betød, at der på generalforsamlingen i 2015 blev valgt 18 medlemsrepræsentanter ind i Foreningen CeFUs bestyrelse, hvoraf 2 blev valgt ind fra nyligt indmeldte medlemsorganisationer. Også på bestyrelsens næstformandspost kom der udskiftning og fornyelse i 2015, da daværende næstformand Jørgen Blond fra UU-DK trådte ud af bestyrelsen, og Lotte Büchert fra Danmarks Idræts-Forbund blev valgt til ny næstformand.

Ikke kun internt i foreningen, men også på universitet og udenfor universitetets rammer oplever vi opbakning og stor interesse for både forskningscenterets og foreningens arbejde. Året har budt på afholdelse af to store og velbesøgte konferencer og mange henvendelser om samarbejde, foredrag og forslag til nye forskningsprojekter.

Oplevelsen er således, at foreningen repræsenteres med en stor og engageret bestyrelse, der i høj grad bakker op om forskningscenterets arbejde og virke. Samtidig har medlemmerne og bestyrelsen kvalificeret og understøttet CeFU's forskningsaktiviteter og deltagelse i den offentlige debat om unge og ungdomsliv.

Foreningsstrategien i 2015

CeFU's foreningsstrategi for 2014 til 2016 blev vedtaget på generalforsamlingen

i 2014, hvorefter arbejdet med at konkretisere og implementere blev påbegyndt. Foreningen og forskningscenteret har i 2015 arbejdet for at realisere følgende mål:

- At rekruttere ét medlem som bidrager til bredden i medlemskredsen i forlængelse af 360 graders perspektivet.
- At marts-konferencen igen i år afholdes som netværkskonference (forstået som et større arbejdsseminar, hvor der lægges vægt på dialog og samarbejde mellem foreningens medlemmer og centerets forskere).
- At der udbydes et årligt 'gå-hjem-møde' med 'nyt fra forskningen', hvor aktuelle udfordringer på ungdomsområdet debatteres med afsæt i konkret forskning, og hvor medlemmer kan gå i dialog med hinanden og forskeren.
- At informere foreningens medlemmer om, hvordan de kan bruge deres medlemskab.
- At opdatere hjemmesiden med fokus på at foreningen og medlemsorganisationerne synliggøres.

Bestyrelsen har i 2015 haft medlemsrekruttering og sikring af bredden af medlemsskaren på dagsordenen, og dette fokus vil fortsætte i 2016 og muligvis også de kommende år. I strategien skrives frem, at det er et mål for foreningen at repræsentere et bredt udsnit af ungdomslivets arenaer, og at vi i 2016 minimum har rekrutteret 3 medlemmer mere, som skal være med til at sikre bredden af medlemsskaren. Der er ingen tvivl om, at vi langt hen ad vejen er lykkedes med at nå de opstillede mål i strategien. Det kan dog tages op i bestyrelsen, hvorvidt vi i tilstrækkelig grad har udvidet i bredden og bidraget til en udvidelse af vores perspektiv på ungdomsområdet, eller om der skal yderligere tiltag til.

Et strategisk fokuspunkt har også været at nytænke de særligt rettede medlemsaktiviteter, der indebærer dialog og netværk mellem medlemsorganisationerne og til CeFU's forskere. I starten af 2015 blev der hermed afholdt en velbesøgt netværkskonference med titlen: *Hvor er Ungdomslivet i dag – 360 grader rundt om ungdomslivet*, hvor medlemsorganisationerne var bredt repræsenteret. Senere på året blev det første gå-hjem-møde afholdt, som med udgangspunkt i centerets egen forskning satte spot på *Unge perspektiver på uddannelsesvalg, ungdomsuddannelser og vejledning*. Medlemmernes fremmøde til mødet var dog relativt begrænset, og der ligger således fortsat et arbejde i at definere og organisere disse gå-hjem-møder.

Forbedring af den interne og eksterne kommunikation har ligeledes haft vores fokus i 2015, men det er også et vidtrækkende arbejde, som vil fortsætte de næste år. Af nye kommunikationstiltag i 2015 kan nævnes:

- CeFU på Facebook , Like CeFU på: www.facebook.com/centerfor.ungdomsforskning
- Nye medlemmer præsenteres som nyhed på CeFU's hjemmeside
- Udarbejdelse af slide med alle medlemmernes logoer, som forskerne kan præsentere som en del af deres oplæg, når de er ude i verden
- For første gang blev der holdt en kort præsentation om Foreningen af næstformand Lotte Büchert ved novemberkonferencen 2015
- Forskningskoordinatoren har været på kommunikationskursus

Foreningens medlemskreds

Ved indgangen til 2016 består foreningens medlemskreds af 24 medlemmer:

- Børne- og Ungdomspædagogernes Landsforbund (BUPL)
- Center for Kompetence og Brobygning (CKB)
- Danmarks Idræts-Forbund (DIF)
- Dansk Metal (DM)
- Dansk Ungdoms Fællesråd (DUF)
- Danske Erhvervsskoler
- Danske Gymnasier
- DGI
- Frie Kostskolers Fællesråd
- Gymnasieskolernes Lærerforening (GL)
- HK/Danmark
- Københavns Kommune, Børne- og Ungdomsforvaltningen
- Københavns Tekniske Skole
- Landsforeningen af 10. klasseskoler
- Lederforeningen for VUC
- Forskningsprogrammet 'Udsathed og chanceulighed' ved FoU og Pædagoguddannelse, University College Nordjylland (UCN)
- Pædagoguddannelsen UCC
- Rigspolitiet
- Træningsskolens Arbejdsmarkedsuddannelser (TAMU)
- Uddannelsesforbundet
- Undervisningsministeriet

- Ungdomsskoleforeningen
- Ungdomsringen
- UU-Danmark

I 2015 har følgende meldt sig ind:

- Forskningsprogrammet 'Udsathed og chanceulighed' ved FoU og Pædagoguddannelse, University College Nordjylland (UCN)

I 2015 har følgende meldt sig ud:

- TrygFonden
- VIA University College

Bestyrelsesarbejdet 2015

Bestyrelsesmedlemmerne er på skift vært for bestyrelsesmøderne, således at medlemmerne og centerets medarbejdere får et indblik i de forskellige institutioner, organisationer og virksomheder, som favnes af Foreningen Center for Ungdomsforskning. Bestyrelsen for Foreningen Center for Ungdomsforskning består i 2015 af 18 medlemmer.

Formand for bestyrelsen:

- Niels Glahn, Frie Kostskolers Fællesråd

Næstformand for bestyrelsen:

- Lotte Büchert, Danmarks Idræts-Forbund

Medlemmer af bestyrelsen:

- Ejnar Bo Pedersen, Ungdomsskoleforeningen
- Pernille Brøndum Rasmussen, Lederforeningen for VUC
- Henning Rasmussen, Landsforeningen af 10. Klaseskoler i Danmark
- Margrethe Tovgaard, UU Danmark
- Bjarne Thams, Danske Gymnasier
- Hanne Lene Haugaard, DGI
- Charlotte M. Bech, Rigspolitiet
- Jan Andreasen, Uddannelsesforbundet
- Peter Madsen, Gymnasieskolernes Lærerforening (GL)
- Lars Søgaard Jensen, Børne- og Ungdomspædagogernes Landsforbund (BUPL)
- Rasmus Kjær, TAMU
- Michael Antonsen, Dansk Metal
- Rikke Skov-Nielsen, Danske Erhvervsskoler
- Henrik Bang Bjørgo, Dansk Ungdoms Fællesråd (DUF)
- Ole Heinager, Københavns Tekniske Skole (KTS)
- Birte Gudiksen, Pædagoguddannelsen UCC

Der er i 2015 afholdt 5 bestyrelsesmøder samt den årlige generalforsamling og en ekstraordinær generalforsamling:

23.02.15 – Bestyrelsesmøde afholdt hos DIF

25.03.15 – Ekstraordinær generalforsamling, samt ordinær generalforsamling.

Efterfølgende konstituerende bestyrelsesmøde afholdt hos Center for Ungdomsforskning

06.05.15 – Bestyrelsesmøde afholdt hos Center for Ungdomsforskning

16.09.15 – Bestyrelsesmøde afholdt hos UU Danmark

03.12.15 – Bestyrelsesmøde afholdt hos Københavns Tekniske Skole

Centerets medarbejdere 2015

Noemi Katznelson, ph.d., lektor og centerleder

Niels Ulrik Sørensen, ph.d., lektor og souschef

Mette Stigaard Stenkjær, forskningskoordinator og videnskabelig assistent

Niels-Henrik M. Hansen, ph.d., lektor

Mette Pless, ph.d., lektor

Mette Lykke Nielsen, ph.d., lektor

Susanne Murning, ph.d., post doc

Arnt Louw Vestergaard, ph.d., adjunkt

Anne Mette W. Nielsen, ph.d., adjunkt

Louise Yung Nielsen, ph.d.-stipendiat

Anne Görlich, ph.d.-stipendiat

Tilde Mette Juul, ph.d.-stipendiat

Astrid Lundby, videnskabelig assistent

Kira Grith Kofoed, videnskabelig assistent

Peder Hjort-Madsen, ph.d., post.doc (fratrådt per 31. januar 2015)

Helene Elisabeth Dam Jørgensen, videnskabelig assistent (fratrådt per 15 februar 2015)

Mira Wessels, studentermedhjælp

Niels Brændstrup, studentermedhjælp

Peter Jensen, studentermedhjælp

Louise Abildgaard, studentermedhjælp

Birgitte Ebert Pedersen, studentermedhjælp

Emilie Mejdahl Siig, studentermedhjælp

Tilknyttede forskere:

Robert MacDonald, Gæsteprofessor, Deputy Director - Social Futures Institute (SoFI), University of Tescide

Knud Illeris, professor emeritus i livslang læring ved DPU, Aarhus Universitet

Afsluttede forskningsprojekter 2015

Brobygning til uddannelse – evaluering af forsøg med unge lediges vej til uddannelse

Forskere: Anne Görlich, Noemi Katznelson og Niels-Henrik Møller Hansen

Arbejdsmarkedsstyrelsen har i samarbejde med Undervisningsministeriet initieret igangsættelsen af en række omfattende forsøg med brobygningsforløb, der har til formål at understøtte, at unge kontanthjælpsmodtagere skifter kontanthjælpen ud med en ordinær uddannelse. I den forbindelse bidrog CeFU med en forskningsbaseret evaluering, hvor årsager og forklaringer på brobygningsforløbenes effekt blev undersøgt.

Baggrunden for initiativet var, at der i gruppen af unge kontanthjælpsmodtagere under 30 år er mellem 90 og 95 pct., der ikke gennemfører en erhvervskompetencegivende uddannelse. Derfor er der brug for et stort fokus på indsatser, der bedst muligt kan understøtte så mange af de unge som muligt i at komme i gang med og gennemføre en uddannelse. Mange af disse unge er ikke umiddelbart uddannelsesparate og har en række udfordringer af såvel faglig som social og sundhedsmæssig karakter. Det er oplevelsen, at en række unge kan have vanskeligt ved at honorere de sociale og faglige krav, der stilles på erhvervsuddannelserne, og de har derfor en større risiko for at falde fra i løbet af eller efter grundforløbet. Der er derfor brug for øget fokus på brobygningsforløb,

der understøtter, at flere unge skifter kontanthjælpen ud med en ordinær uddannelse.

Formålet med den forskningsbaserede evaluering var at foretage en evaluering af de igangsatte forsøg og på den baggrund bidrage til at arbejde fremadrettet med at styrke unge lediges muligheder for at klare sig gennem uddannelse. Hvordan skabes nye lærings- og udviklingsmæssige tiltag, som medvirker til at kvalificere og fastholde flere unge ledige i uddannelse? Hvad fremmer og hæmmer i bred forstand unge lediges fastholdelse i uddannelse? Hvad motiverer udsatte unge til uddannelse? Hvordan og hvorfor virker de forskellige forsøg, som de gør? Hvordan spiller brobygningstiltagene og andre faktorer hæmmende/fremmende ind på de unges fastholdelse i uddannelse? Disse og mange flere spørgsmål blev adresseret i evalueringen.

Den kvantitative og kvalitative evaluering blev afsluttet ultimo 2015 og offentliggøres i februar 2016.

Kobling af skole og praktik på erhvervsuddannelserne

Forskere: Arnt Vestergaard Louw og Noemi Katznelson

Dette forskningsprojekt var en del af et samlet modelprogram, dvs. et program hvor ca. 20 erhvervsskoler gennemførte Forsøgs og Udviklingsprojekter (FoU-projekter) inden for temaet: kobling mellem skole og praktik. De deltagende erhvervsskoler udviklede og gennemførte deres egne projekter med sparring fra

Danmarks Evalueringsinstitut (EVA). Forskningsprojektet rummede således en række forskellige aktiviteter på 20 erhvervsskoler, der tilsammen understøttede udvikling af generaliserbar viden om betydningen af en tæt kobling mellem skole og praktik på erhvervsuddannelserne.

CeFU's opgave i projektet var at indsamle, analysere og formidle viden og erfaringer på tværs af de deltagende skolars projekter. Videnopsamlingen fra skolernes projekter skulle give indikationer på, hvilken betydning en tæt kobling af skole og praktik har for elevernes motivation for at lære, og deres evne til at tilegne sig viden inden for de to typer koblinger. Projektet blev afsluttet med en forskningsrapport og et seminar med præsentation af resultaterne samt udveksling af erfaringer på tværs af skolerne.

Projektet blev afsluttet april 2015.

Øget fokus på overgang til eud efter avu

Forskere: Arnt Vestergaard Louw og Mette Pless

Dette projekt var en del af Undervisningsministeriets forsøgs- og udviklingsprogram og konkret en del af rammeforsøget "Øget fokus på overgang til eud efter avu". Formålet med forsøget var at: 1) Øge avu-kursisters overgang til gennemførelse af erhvervsuddannelse. 2) Opnå viden om effekten af øget samarbejde mellem VUC og erhvervsskoler mhp. at styrke avu-kursisters overgang til uddannelse. Og 3) Få vidensgrundlag for effekten af tonede tilrettelæggelser i et eller flere fag.

I projektet fulgte CeFU fem konkrete VUC skolers forsøgs- og udviklingsarbejde med øget overgange af kursister fra avu til eud. CeFU's opgave i forbindelse med skolernes forsøgsarbejde var at facilitere, kvalificere og evaluere de tværgående erfaringer fra skolerne. På den baggrund foretog CeFU en forskningsbaseret evaluering, der vurderede projektets samlede erfaringer og resultater og dets fremadrettede potentiale i relation til avu-områdets udvikling.

Projektet blev afsluttet i december 2015 med en rapport og en konference.

Klasserumsledelse og elevinddragelse

Forskere: Astrid Lundby og Camilla Hutter

Forskningsprojektet var en del af 'Udviklingsplanen for de gymnasiale uddannelser', hvor en række skoler gennemførte projekter med henblik på at udvikle undervisningen. Projektet blev støttet af Undervisningsministeriet og Center for Ungdomsforskning bidrog med følgeforskning til projektet.

Formålet med følgeforskningen var at dokumentere og genere viden i tilknytning til syv udviklingsprojekter, der på forskellig vis søger at styrke klasserumsledelse og inddragelsen af eleverne/kursisterne, så de oplever skolen som motiverende og engagerende, og så de fastholdes i deres faglige udvikling og opnår gode studievaner. Sigtet var at belyse, hvad der virker i undervisningen og klasserummet, hvis flere elever skal opleve motivation og opleve sig inddraget i undervisningen.

Projektet blev afsluttet i marts 2015.

Unge på kanten af samfundet

Forskere: Noemi Katznelson, Helene Jørgensen og Niels Ulrik Sørensen

Forskningsprojektet *'Hvem er de unge på kanten af det danske samfund? Om hverdagsliv, ungdomskultur og indsatser der gør en positiv forskel'* handler om udsatte unge i Danmark i dag. I afrapporteringen, der er udgivet som den første bog i CeFU's bogserie *Ungdomsliv*, gives et indblik i de unges liv på kanten af vores samfund, i deres hverdag, deres forhold til mainstream ungdomskultur, til rusmidler, uddannelse og arbejde m.m. Bogen handler også om, hvad de unge oplever, har gjort en positiv forskel for dem. Den rummer i forlængelse heraf også bud på, hvad der kan gøres på både et politisk og praktisk niveau for at arbejde i retning af en øget samfundsmæssig integration af unge på kanten.

Bogens afsæt er, at Danmark står overfor en udfordring. Anskuet over en bred kam stiger tallene for antallet af unge på kanten af det danske samfund. Ændrede kulturelle horisonter for identitetsudviklingen, forandrede strukturer i uddannelsessystemet og på arbejdsmarkedet og snævrere normalitetsbegreber m.m. gør, at marginalisering og udsathed rammer bredere end tidligere. Bogen bør læses af socialarbejdere, medarbejdere indenfor beskæftigelsesområdet og den sociale sektor, undervisere i uddannelsessystemet, politikere og andre med interesse i unges liv og udsathed, som det ser ud fra de unges eget perspektiv.

Hvem er de unge på kanten af det danske samfund? blev skrevet på foranledning af Rådet for Socialt Udsatte.

Projektet blev afsluttet maj 2015.

Evaluering af indsatser for motivation, tilstedeværelse og fastholdelse på VUC

Forskere: Niels-Henrik Møller Hansen og Niels Ulrik Sørensen

VUC og HF Nordjylland har i de senere år igangsat en bred vifte af tiltag, der på forskellig vis har sigtet mod at forbedre kursisternes motivation, tilstedeværelse og fastholdelse på uddannelserne. Enkelte af disse tiltag er blevet evalueret hver for sig, men der har manglet en samlet evaluering, der belyser kursisternes perspektiver på den uddannelses- og læringskultur, som tiltagene har affødt på uddannelserne, og som undersøger, hvordan den påvirker deres motivation, tilstedeværelse og fastholdelse.

VUC & HF Nordjylland bad derfor CeFU om at gennemføre en evaluering, som skulle belyse kursisternes perspektiver på den uddannelses- og læringskultur, som tiltagene har bidraget til at skabe på uddannelserne, og hvordan den påvirker deres motivation, tilstedeværelse og fastholdelse.

Evalueringen, der blev igangsat 2014, bygger på data, som blev indsamlet på VUC og HF Nordjyllands afdelinger i Aalborg, Frederikshavn og Himmerland. Evalueringen kan ses baseret på metodetriangulering af de forskellige typer data

indsamlet på de tre afdelinger – henholdsvis kvalitative data og interviewdata.

Projektet blev afsluttet september 2015.

Unge hørehæmmede efter Frijsenborg Efterskole

Forsker: Niels-Henrik Møller Hansen

Siden 1983 har Frijsenborg Efterskole optaget unge hørehæmmede og forsøgt at integrere dem i undervisningen og det øvrige elevhold. På nuværende tidspunkt bliver der optaget 22-24 hørehæmmede per årgang. Skolen repræsenterer derfor den uddannelsesinstitution, som har den største koncentration af unge hørehæmmede i Danmark uden for de traditionelle døveskoler, hvor der undervises ved hjælp af tegnsprog. På Frijsenborg Efterskole tages der vidtrækkende hensyn til den enkelte hørehæmmede og vedkommendes behov. Undervisningen tilrettelægges således, at de hørehæmmede elever har de bedste muligheder for at følge med på lige fod med deres normalthørende kammerater.

Målet med projektet har været at tilvejebringe mere viden om unge hørehæmmedes situation efter de har forladt Frijsenborg Efterskole. Dette blev gjort, ved at følge de unge i en periode efter de havde forladt Frijsenborg Efterskole, ved hjælp af årlige spørgeskemaundersøgelser og interviews med udvalgte unge hørehæmmede og ressourcepersoner på området. Resultaterne skal bl.a. medvirke til at styrke Frijsenborg Efterskoles indsats over for deres hørehæmmede elever, men kan også bruges generelt til at belyse, hvilke udfordringer og problemer hørehæmmede

oplever, når de forlader folkeskolen og skal videre i uddannelsessystemet eller på arbejdsmarkedet.

Projektet blev afsluttet i december 2015.

Samspil og forbindelser i det forebyggende ungdomsarbejde – i et ungdomsperspektiv

Forskere: Andy Højholdt (Metropol), Ulla Højmark Jensen (AAU) og Noemi Katznelson

Forskningsprojektet ”Samspil og forbindelser i det forebyggende ungdomsarbejde – i et ungdomsperspektiv” satte fokus på den samlede indsats for meget udsatte eller kriminalitetstruede unge i udskoling i Storkøbenhavn og havde til formål at skabe og formidle viden om de udfordringer og problemstillinger, der rejser sig for disse unge, når flere indsatsere på samme tid forsøger at gøre positiv forskel for dem. Projektet fokuserede særligt på de forbindelsesveje og udviklingsrum, der bliver til for den kriminalitetstruede unge, som en del af et mere eller mindre bevidst samspil mellem skolen og de eksterne ressourcepersoners indsats i det forebyggende arbejde.

For at kunne kvalificere og nuancere vidensopsamlingen i projektet blev undersøgelsen delt op i to faser. Den første del gennemførtes som interviews med de unge og fokuserede på deres oplevelse af indsatserne. Herudover foretoges feltarbejde i de unges deltagelseskontekster, for at følge de unges deltagelse på

tværs af indsatser. Anden del bidrog med viden om de professionelles vurdering af udviklingsmuligheder på baggrund af den indsamlede viden blandt de unge, hvor der blev foretaget fokusgruppinterviews med de forskellige fagprofessionelle. I projektet blev der i dialog med praksis udviklet modeller for særlig virksomme samarbejdsformer mellem de forskellige indsatser mhp. at forebygge kriminalitet og fremme deltagelsen i skolen.

Projektet vil således kunne anvendes til at inspirere udviklingen af det forebyggende arbejde med blik for de unges liv og oplevelser af samspillet mellem indsatserne.

Projektet blev afsluttet april 2015.

Lyst til læring i udskoling **- Et bidrag til teori og praksis om unges lyst til læring i og udenfor skolen**

Forskere: Mette Pless, Noemi Katznelson, Anne Mette W. Nielsen og Peder Hjort Madsen.

I udskoling – og uddannelsessektoren mere generelt – står spørgsmålet om unges motivation for læring centralt. Mange steder fylder motivationsproblemer i hverdagen, og der er i høj grad plads til forbedringer og til at øge fokus på, hvordan man kan arbejde med at fremme motivationen og lysten til læring i dagens skole. Bogen præsenterer en ny forståelse af motivation og giver et bud på, hvordan man

kan arbejde med motivation i praksis. Bogens afsæt er, at motivation ikke kan forstås som noget enkelt-elever har eller ikke har, men derimod er noget, som skabes i mødet mellem eleverne og den uddannelsessammenhæng, de indgår i. Med afsæt i tætte analyser af skolehverdagen og elevernes oplevelser af, hvad der fremmer motivationen, sættes spot på, hvordan motivation og læring bliver til i mødet mellem de unge og skolen. Samtidig handler bogen også om de unges liv udenfor skolen i udskolingsårene, og om det blik de unge i stigende grad retter mod det, der skal ske, når de forlader grundskolen, nemlig mødet med ungdomsuddannelserne.

'Unge motivation i udskolingen' henvender sig til undervisere i grundskolen og på ungdomsuddannelserne, til studerende, praktikere på efteruddannelse samt politiske beslutningstagere og alle andre, der teoretisk og praktisk beskæftiger sig med unges liv og læring samt ungdomssociologi. Bogen udgør anden udgivelse i Center for Ungdomsforskningens forskningsprojekt "Unge lyst til læring". Det samlede forskningsprojekt er støttet af Egmont Fonden.

Projektet blev afsluttet juni 2015.

Igangværende forskning

Alternative arenaer for en social indsats

Forskere: Anne Mette W. Nielsen og Niels Ulrik Sørensen

Projektet skal undersøge den virkning, som alternative arenaer kan have på udsatte unges trivsel og samfundsmæssige integration. Konkret er der tale om musik-, kunst- og teaterprojekter, der har formået at tiltrække og fastholde den voksende gruppe af unge, der ofte ikke bliver positivt integreret i uddannelsessystemet, arbejdsmarkedet, forenings- og fritidslivet eller samfundet i bredere forstand. Projektet skal undersøge hvilke dannelsesmæssige, sociale, personlige og uddannelses-/arbejds-mæssige kompetencer, de udsatte unge udvikler på de alternative arenaer. Hvordan de unges deltagelse i de alternative arenaer hænger sammen med deres øvrige livssituation samt på hvilke måder, deres deltagelse på de alternative arenaer bidrager til de unges empowerment og oplevelser af succes? Forskningsprojektet er finansieret af og finder sted i samarbejde med Bikuben Fonden.

Projektet afsluttes i 2017.

Ph.d. projekt: Effekter og forståelser af fastholdelse af unge i uddannelse

Forsker: Anne Görlich

Dette projekt er tilknyttet projektet ”Brobygning til uddannelse”. Målet med udviklingsprojektet ”Brobygning til uddannelse” er, at unge i målgruppen rustes til at kunne påbegynde og gennemføre en erhvervsuddannelse. Ph.d.-projektet skal i tilknytning hertil producere viden om ’effekter’ – hvad der virker. Men det er ligeledes vigtigt i den sammenhæng, at den viden også præciserer, hvad der virker, hvordan, for hvem, i hvilken kontekst og med hvilket formål. Ph.d.-projektet har altså som formål både at evaluere konkrete igangsatte forsøg og at bidrage med nye måder at forstå ’fastholdelse i uddannelse’ som et processuelt og mangetydigt fænomen. Derudover har projektet et relationelt fokus. Således er det hensigten at medvirke til en relationel forståelse af 18-30 årige kontanthjælpsmodtageres proces hen i mod det ordinære uddannelsessystem. Uddannelse er en pligt, så hvordan hjælper vi (forskere, praktikere, beslutningstagere) dem i denne proces af ’tvungen forandring’ ind i det ordinære uddannelsessystem, og hvordan kan en relationel forståelse bidrage til dette?

Ph.d. projektet forventes afsluttet maj 2016.

Karrierefokus i og efter gymnasiet

Forskere: Astrid Lundby, Noemi Katznelson og Helene Walgreen

Projektet ’Karrierefokus – i og efter gymnasiet’ er støttet af Region Hovedstaden og tager afsæt i et voksende problem med ufokuserede studenter, der ikke får en erhvervskompetencegivende uddannelse efter gymnasiet og/eller ikke har tilstrækkelige karrierekompetencer til at kunne foretage kvalificerede studie- og erhvervsvalg.

Center for Ungdomsforskning laver følgeforskning og evaluering for projektet. Formålet med følgeforskning og evaluering er at vidensbasere, kvalificere og evaluere forsøg med styrkelse af karrierekompetencer på i alt 8 pilotgymnasier og 17 spredningsgymnasier i Region Hovedstaden.

I forsøgene skal lærere og vejledere fra de deltagende gymnasier i samarbejde med Studievalg København og udvalgte videregående uddannelser arbejde med at udvikle metoder, der dels gør det muligt at styrke gymnasieelevers karrierekompetencer, og dels gør det muligt at evaluere, at der sker en progression i gymnasielevernes karrierekompetencer i løbet af gymnasiet. Således at de ved udgangen af gymnasiet har en større karrierebevidsthed og er bedre i stand til at håndtere overgangs- og valgsituationer, både i uddannelses- og i erhvervssammenhæng. Dette skal tilsammen medvirke til at forebygge, at de elever, der går i gymnasiet, ender som ufokuserede studenter samt at gruppen af færdige studenter, der ikke forsætter i erhvervskompetencegivende uddannelse, mindskes.

Forskningsindsatsen i projektet skal på den ene side bidrage til at skabe et kvalificeret samspil mellem ny viden om karrierekompetencer og valgprocesser hos unge. På den anden side skal det bidrage til udvikling af nye metoder og ny praksis, der gør det muligt at styrke og evaluere karrierekompetencer hos gymnasieelever, også efter projektet er afsluttet.

Projektet afsluttes ved udgangen af 2016.

Ph.d.-projekt: Digitale kroppe

Forsker: Louise Yung Nielsen.

Dette projekt undersøger, hvordan unge praktiserer relationen mellem krop og teknologi på sociale media sites, hvor casen er modeblogging. Projektet sætter fokus på, hvordan unges onlinefællesskaber (fællesskaber omkring modeblogging) tilvejebringes af mange forskellige teknologier, primært tøj og digitale medier, men sekundært også af fx (diskurser omkring) mad og sundhed. Hertil sætter projektet fokus på, hvordan modeblogs kan anskues som fællesskaber, der ikke kun udspiller sig online men lige så meget offline, og er en proces, der bryder med en konventionel kausal forståelse af medier og 'virkelighed'. Jf. Den valgte teoretiske vinkel ønskes dermed at opløse dikotomien online-offline og materialitet og diskurs.

Projektet afsluttes medio 2016.

Fremtidens valg og vejledning

Forskere: Mette Pless, Tilde Mette Juul og Noemi Katznelson

Region Hovedstaden har igangsat en række vejledningsforsøg på en række skoler i regionen. Overordnet set er formålet med projektet at styrke de unges valgkompetencer, så eleverne i grundskolen får et bedre grundlag for at træffe et uddannelsesvalg. Et valg som både modsvarer deres egne drømme og ønsker og samfundets behov.

Center for Ungdomsforskning bidrager til projektet med en følgeforskningsdel. I følgeforskningsdelen zoomes ind på de unges valgprocesser i udkolingen og ikke mindst på de forhold, der spiller aktivt ind på disse. Formålet er at bidrage med viden om, hvad der ligger til grund for de unges valg og fravalg af ungdomsuddannelse med særlig fokus på vejledningen af de unge i den proces. CeFU følger de konkrete vejledningsforsøg og skal med udgangspunkt i erfaringerne bidrage med viden om, hvordan vejledning i udkolingen og overgangen til ungdomsuddannelserne kan udvikles.

Projektet forventes afsluttet i 2016.

Sikkert arbejde for unge gennem læring og instruktion

Forsker: Mette Lykke Nielsen

Formålet med dette projekt er at undersøge, hvordan oplæring og instruktion af unge i sikkerhed skal udformes, for at kunne bidrage til at reducere risikoen for, at unge kommer til skade i arbejdet. Vi ved, at de første måneder på arbejde er de farligste, især for unge ansatte. Vi ved også, at unge er en meget differentieret gruppe. Projektet vil derfor undersøge forskellige kategorier af unge ansattes læringsforløb med fokus på de første tre måneder på arbejdspladsen. Desuden vil der blive udarbejdet forslag til nye former for læringsforløb rettet mod oplæring og instruktion i sikkerhed, der tager højde for unges arbejdspraksis og risikoforhold.

Projektet vil undersøge følgende spørgsmål:

- Hvordan lærer unge om sikkerhed i de første 3 måneder på deres arbejdsplads?
- Er unges læringsforløb i relation til sikkerhed tilstrækkelige i forhold til at håndtere risikoforhold i deres arbejde?
- Hvordan kan oplæring og instruktion i sikkerhed konkret udformes til forskellige kategorier af unge i deres første tid på deres arbejdsplads?

Disse spørgsmål besvares på tværs af tre brancher, nemlig metalindustri, social- og sundhedsområdet samt detailhandlen. Projektet er 2 årigt (01.02.2015 - 01.02.2017) og udføres i samarbejde med Johnny Dyreborg, seniorforsker ved Det Nationale Forskningscenter for Arbejdsmiljø og forsker Regine Grytnes, Arbejdsmedicinsk Klinik i Herning. Desuden er Dr. Robin Baker (USA) og professor Silvia Gherardi (Italien) begge tilknyttet projektet.

Projektet forventes afsluttet primo 2017

Tværgående indsats omkring udvikling og forankring af ny viden om unges lyst til læring

Forskere: Noemi Katznelson, Mette Lykke Nielsen, Mette Pless, Niels Ulrik Sørensen, Susanne Murning og Astrid Lundby

I 2014 udkom projektets første publikation 'Unge motivation og læring – 12 eksperter om motivationen i uddannelsessystemet'. Midtvejskonferencen 'Unge motivation i forandring' afholdtes af to omgange i henholdsvis november 2013 og

januar 2014. Til konferencen i november var der 339 deltagere og til konferencen i januar var der 317 deltagere.

I løbet af 2016 udarbejdes den afsluttende publikation, der udkommer på Hans Reitzels Forlag. Den vil have fokus på top-motiverede unge og bygge på interviews med unge trendsettere.

Ung i Gentofte

Forskere: Arnt Louw og Niels-Henrik Møller Hansen

Gentofte kommune blev i 2015 udnævnt til årets ungdomskommune. Det er en pris, der uddeles af Dansk Ungdomsfællesråd. I begrundelsen for at tildele prisen til Gentofte kommune, bliver det bl.a. fremhævet, at kommunen tilbyder gode rammer for ungdomslivet og i særdeleshed gør en stor indsats for at engagere de unge i demokratiet (www.gentofte.dk).

Gentofte kommune står overfor at skulle formulere den fremtidige vision for ungdomsarbejdet i kommunen og ønsker i den forbindelse at få udarbejdet en ny profil over, hvordan kommunens unge borgere har det og trives samt hvilke problemstillinger, de udfordres af. Profilen skal dels dannes på baggrund af eksisterende oplysninger, der indhentes fra forskellige registre/allerede gennemførte undersøgelser, og dels skal der indsamles ny og supplerende viden. Der skal hermed åbnes en mulighed for, at de unge selv kan bidrage med viden om, hvordan de oplever at være borger i årets ungdomskommune.

Ungdomsprofilen skal gennemføres i andet halvår af 2015 med forventet afrapportering i februar 2016 og skal bygge på empiri fra flere forskellige kilder for derigennem at give et bredt og solidt billede af de unges trivsel i Gentofte kommune. Ungdomsprofilen vil trække på en spørgeskemaundersøgelse, der giver et overordnet perspektiv på de unges trivsel, og en række fokusgruppeinterviews, der går mere i dybden med specifikke problemstillinger, og således supplerer resultaterne af spørgeskemaundersøgelsen. Disse to understøttes endvidere af tal fra andre datakilder, såsom eksisterende undersøgelser og registre.

Det særlige ved ungdomsprofilen er at den vil forsøge at beskrive, hvordan det er at være ung i Gentofte kommune. Dette gøres igennem brugen af statistikker og interviews med unge, der bor i kommunen. Hovedvægten vil være på de unges beskrivelser, hvor der vil blive klippet mellem citater fra interviewene og data fra registre/eksisterende undersøgelser. Hensigten vil være at danne et billede, der både viser udbredelsen af et givent fænomen og de unges overvejelser bag ved. Hvor det er muligt, vil der blive trukket tråde tilbage til den tidligere gennemførte ungdomsprofil i 2004 (Hansen 2004). Der er dog tale om en ungdomsprofil, hvilket indebærer, at det sker med brede penselstrøg, da der er mange områder, der skal dækkes, og der er begrænset plads til dette.

Projektet forventes afsluttet marts 2016.

Køn og uddannelsesmotivation

Forskere: Mette Lykke Nielsen, Susanne Murning, Anne Mette W. Nielsen og Noemi Katznelson

Projektet er en del af et større forskningsprojekt om 'Unge lyst til læring' som CeFU gennemfører i samarbejde med Egmont Fonden. Projektet har til formål at skabe viden om og udvikle indsatser, der kan fremme lysten til læring og uddannelse i det daglige møde mellem unge, lærere og fag – med et særligt fokus på kønnets betydning for elevernes arbejde med at skabe mening med og motivation i uddannelsen og for deres uddannelsesstrategier.

13 gymnasier og erhvervsuddannelser deltager i projektet, og udvikler i samarbejde med forskere, hinanden, aktører på skolerne (leder, studievejledere, lærere og elever) tiltag, som understøtter og kvalificerer elevernes arbejde med at skabe mening med og motivation i uddannelsen. Fælles for tiltagene er, at de skal skabe rum til refleksioner over, hvad eleverne vil med uddannelsen.

CeFU bidrager med facilitering af udviklingsarbejdet og viden på feltet – herunder særligt fra centerets tidligere arbejde på området – og vil løbende udfordre, perspektivere, opfordre til kreativitet og etablere fora for vidensudveksling mv. Men det er eleverne, lærerne og studievejlederne, der sammen udvikler de egentlige tiltag. Udviklingen af tiltaget skete i slutningen af 2013, mens afprøvning, erfaringsopsamling og justering foregik i første halvdel af 2014. Der gennemføres følgeforskning på udvalgte skoler i denne periode i form af interviews og

observationer. Endeligt vil de enkelte skoler blive bedt om at evaluere det konkrete udviklingstiltag.

CeFU's interesse i projektet er på den ene side at skabe ny viden om unges lyst til læring og uddannelse, samt om hvordan de unges motivation og engagement i uddannelsen kan styrkes gennem et samarbejde mellem elever, lærere og studievejledere. På den anden side handler det om at bruge vores viden til at udvikle ny praksis på ungdomsuddannelserne, der kan øge de unges uddannelsesmotivation. Fokus er på samspillet mellem de unges oplevelse af motivation og mening, deres uddannelsesstrategier, køn og de enkelte uddannelsers læringsrum. Vores blik er særligt på elevernes subjektive oplevelser og erfaringer. Gennem elevernes perspektiver vil vi belyse, hvorledes udviklingsprojektet resulterer i forandringer og forbedringer af elevernes motivation samt hvilke kulturelle og strukturelle faktorer, der hhv. fremmer og hæmmer denne proces.

Projektet forventes afsluttet i foråret 2016

Elevers læring i den åbne skole

Forskere: Mette Pless og Kira Grith Kofoed

Projektet er en del af udviklingsprojektet 'Samarbejde om Læring i den åbne skole (SoL) – Gode eksempler, styrket kvalitet, metoder og værktøjer' foretaget af Ungdomsskoleforeningen med støtte fra Undervisningsministeriet.

Udviklingsprojektet har til formål at skabe en systematisk viden om, hvordan læring i understøttende undervisning og valgfag kan udmøntes i praksis gennem samarbejde og partnerskaber mellem folkeskolen, ungdomsskolen osv. Fokus er på, hvilken læring eleverne opnår gennem disse partnerskaber, og projektet kan dermed skabe viden om, hvordan partnerskaberne kan være med til at understøtte intentionerne i den åbne skole, jf. folkeskolereformen (UVM 2013). I projektet følger CeFU det læringssamarbejde, der er i gang på syv udvalgte case-skoler. Undersøgelsen zoomer ind på, hvilken læring eleverne opnår ved brug af forskellige tilgange og læringsmetoder. Projektet afsluttes med en forskningsrapport og en formidlingskonference, hvor forskerne præsenterer undersøgelsens resultater og erfaringer, sådan at de kan komme andre folkeskoler og ungdomsskoler til gode.

Projektet forventes afsluttet i foråret 2016

Internalisering på hjemmebane

Forsker: Anne Mette W. Nielsen

Projektet 'Internalisering på hjemmebane' skal styrke den internationale dimension i uddannelserne ved at udvikle, afprøve og vidensdele en række eksemplariske undervisningsforløb og læringsaktiviteter med internationale perspektiver inden for forskellige fag og indgange på 6 erhvervsskoler i Region Midtjylland. Udviklingsarbejdet sker primært gennem undervisningsmæssige samarbejder med udenlandske skoler, NGO'er, kulturinstitutioner og virksomheder samt ved inddragelse af lokale ressourcer med globalt indsigt; for STX med

særlig vægt på virtuelle (it-baserede) samarbejder. Erfaringerne dokumenteres og vidensdeles med andre uddannelsesinstitutioner i og uden for regionen.

Projektet afsluttes i august 2016 med en antologi og en konference i Århus.

Kunstneriske eksperimenter og kreativitet på kunstmuseerne

Forsker: Anne Mette W. Nielsen

Projektet vil undersøge og udvikle, hvordan kunstneriske eksperimenter og kreativitet, i form af workshops og praktiske øvelser, bidrager til læring gennem kunsten. Ønsket er at styrke og begrebsliggøre museernes praksis i en tværmuseal kontekst. Projektet reflekterer over kreativitetsbegrebet, som har fået en central plads i de seneste års diskussioner om samfundets behov for innovation. Målet med dette tværmuseale samarbejde er at undersøge, hvordan og hvorfor kunstneriske eksperimenter og praktiske øvelser virker og derigennem udvikle mere præcise begreber for denne centrale del af kunstformidlingen. De praksisforankrede udforskninger har hidtil ikke fået samme opmærksomhed som andre aspekter af museernes formidlingsvirke – såsom den dialogbaserede undervisning eller udstillingsmediet. Pilotprojektet har til formål at sikre rammerne for, at et større udviklings- og forskningsprojekt kan formuleres ud fra fælles forståelse mellem de 6 involverede kunstmuseer i hele landet, samt med TATE som international sparringspartner.

Projektet er et pilotprojekt som afsluttes i 2015, men fortsætter frem til 2017, hvis der gives bevilling.

Uddannelseshjælpsmodtageres udbytte af et ophold på højskole eller en fri fagskole

Forskere: Niels-Henrik M. Hansen, Noemi Katznelson og Niels Ulrik Sørensen

Styrelsen for arbejdsmarked og rekruttering (STAR) har i samarbejde med Kulturministeriet og Undervisningsministeriet igangsat et forsøg med at etablere brobygningsforløb på en række højskoler og frie fagskoler for unge, og som er visiteret til at være aktivitetsparate og uddannelsesparate uddannelseshjælpsmodtagere. Målet er, at åbne op for at unge på uddannelseshjælp kan få adgang til et ophold på en højskole eller fri fagskole og derigennem blive rustet til at overgå til uddannelse i det ordinære uddannelsessystem efterfølgende.

Der deltager ni højskoler og to frie fagskoler i brobygningsindsatsen. De samarbejder med ti kommuner. Kommunernes opgave er at visitere relevante unge til højskolernes tilbud.

Målet er at sikre, at de deltagende unge oplever en social og faglig udvikling, som kan medvirke til at øge deres fremtidige deltagelse i det ordinære uddannelsessystem eller på arbejdsmarkedet. For at understøtte de unges udvikling tilknyttes der en mentor på den enkelte skole, som følger den unge undervejs i forløbet.

I forbindelse med forsøgene skal Center for Ungdomsforskning gennemføre et følgeforskningsprojekt, som har til formål at indsamle erfaringer fra de deltagende

højskoler og frie fagskoler med henblik på at dokumentere projektets muligheder og deltagernes udbytte.

Projektet afsluttes april 2016.

Udgivelser 2015

Artikler og kapitler

Görlich, A. (2015). Poetic inquiry: understanding youth on the margins of education. *International Journal of Qualitative Studies in Education*, 1-16. DOI: 10.1080/09518398.2015.1063734

Görlich, A. & Katznelson, N. (2015). Educational trust: relational and structural perspectives on young people on the margins of the education system. *Educational Research*, Vol. 57, (2): 201-215

Görlich, A. & Katznelson, N. (2015). Unge uden uddannelse – hvem er de og hvordan møder de kravet om uddannelse, in Sørensen, N. U. & Pless, M (red.): *Brydninger i ungdomslivet*, Bogserien Ungdomsliv nr. 3, Aalborg: Aalborg Universitetsforlag

Hutters, C. & Sørensen, N.U. (2015): Eksamensangst – et voksende problem i konkurrencesamfundet. I Hvass, H. (red.), *Eksamensangst – et problem vi skal løse i fællesskab*. Frederiksberg: Samfundslitteratur

Katznelson, N. & Louw, A. V. (2015): Paradoxes in Danish Vocational Education and Training. *Nordic Studies in Education* 2/2015

Katznelson, N. & Sørensen, N.U. (2015): Unges identitetsdannelse i forandring. I Sørensen, M. (red.), *Skole- og fritidspædagogik*. København: Akademisk Forlag

Lieberkind, J. & Hansen, N.-H. M. (2015): Unges politiske engagement, I Sørensen, N.U. & Pless, M. (red): *Brydninger i ungdomslivet*, Bogserien Ungdomsliv nr. 3, Aalborg Universitetsforlag

Louw, A. V. (2015) Access, entry and researcher-participant position. Challenges and Potentials in Doing Anthropological Fieldwork in VET. In Molzberger, G. & Wahle, M. *Shaping the futures of (vocational) education and work. Commitment of vet and vet research*. Peter Lang Series

Murning, S. & Martinussen, M. (2015): Hvordan finder man sin plads i klassen? Materialiteters indgriben i elevpositioner og –strategier i gymnasieskolen, I Sørensen, Niels Ulrik & Pless, Mette (red.): *Brydninger i ungdomslivet*. Aalborg Universitetsforlag, Aalborg, s. 85-108

Nielsen, M.L. (2015): Unge på arbejdsmarkedet anno 2015. Et differentieret blik på unge ansat i usikre og midlertidige stillinger. I antologien *Unge Arbejdsliv*, Red. Hansen C. D. m.fl. Aalborg Universitets Forlag

Nielsen, M.L. & Dyreborg, Johnny (2015). Unge på arbejdsmarkedet: Et nyt Prekariat – eller blot i transition? I Sørensen, N. & Pless, M. (red.): *Brydninger i ungdomslivet*, Bogserien Ungdomsliv nr. 3: Aalborg Universitetsforlag

Nielsen, M.L., Dyreborg, J. & Lipscomb, H. (i review): Precarious work and risks among young Danish employees - a permanent or transitory condition? *Journal of Youth Studies*

Sørensen, N.U, Pless, M. Nielsen, M.L. & Katznelson, N. (2015): Perspektiver for brydninger i ungdomsliv. I Sørensen, N. & Pless, M. (red.): *Brydninger i ungdomslivet, Bogserien Ungdomsliv nr. 3*: Aalborg Universitetsforlag

Sørensen, Niels Ulrik & Pless, Mette (2015): På kanten af ungdomslivet, pp.109-139, I Sørensen, Niels Ulrik & Pless, Mette (red.): *Brydninger i Ungdomslivet, Ungdomsliv nr. 3*, Aalborg Universitetsforlag

Rapporter

Görlich, Anne; Katznelson, Noemi; Hansen, Niels-Henrik M.; Svarer, Michael og Rosholm, Micheal. (2015) *Brobygning til uddannelse – Evaluering af forsøg med unge lediges vej til uddannelse*. Aalborg: Aalborg Universitetsforlag

Hansen, M. Niels-Henrik (2015): *Unge hørehæmmede efter Frijsenborg Efterskole. Delrapport 5*. København: Center for Ungdomsforskning

Hutters, Camilla & Lundby, Astrid (2015): *Klasserumsledelse og elevinddragelse. Erfaringer fra syv udviklingsprojekter på de gymnasiale uddannelser*. København: Center for Ungdomsforskning

Juul, Tilde Mette & Pless, Mette (2015): *Unges uddannelsesvalg i tal – midtvejsrapport i forsøgs- og udviklingsprojektet 'Fremtidens Valg og Vejledning'*. København: Center for Ungdomsforskning

Katznelson, Noemi & Lundby, Astrid (2015): *"Det gav mig en idé om, at min fremtid ikke står skrevet i sten"*. Midtvejsevaluering af forsøg med karrierelæring i gymnasiet". København: Center for Ungdomsforskning

Louw, A. (2015): *Mod en tættere kobling mellem skole og praktik. Erfaringer fra 21 forsøgs- og udviklingsprojekter på 18 erhvervsskoler*. København: Center for Ungdomsforskning

Louw, A. (2015): *The contribution of youth work to address the challenges young people are facing, in particular the transition from education to employment. Results of the expert group set up under the European Union Work Plan for Youth for 2014-2015*. EUROPEAN COMMISSION. Directorate-General for Education and Culture Directorate C – Youth and Sport Unit C1 – Youth policy

Louw, Arnt & Pless, Mette (2015): *Øget overgang til eud efter avu - tværgående analyser af VUC skolers forsøgs- og udviklingsprojekter med erhvervstønet undervisning på avu*. København: Center for Ungdomsforskning

Bøger

Hansen, M. Niels-Henrik, Marckmann, Bella, Nørregård-Nielsen, Esther, Rosenmeier, Sara og Østergård, Jeanette (2015). *Spørgeskema i virkeligheden*. 2. udgave. København: Samfundslitteratur

Katznelson, N., Jørgensen, H.E.D. & Sørensen, N.U. (2015): *Hvem er de unge på kanten af det danske samfund? Om hverdagsliv, ungdomskultur og indsatser der gør en positiv forskel*, Ungdomsliv nr. 1, Aalborg Universitetsforlag

Pless, Mette, Katznelson, Noemi, Hjort-Madsen, Peder & Nielsen, Anne Mette W. (2015): *Unge motivation i udskolingen. Et bidrag til teori og praksis om unges lyst til læring i og udenfor skolen*, Ungdomsliv nr. 2, Aalborg Universitetsforlag

Sørensen, Niels Ulrik & Pless, Mette (red.): *Brydninger i Ungdomslivet*, Ungdomsliv nr. 3, Aalborg Universitetsforlag

Papers og keynotes

Görlich, Anne & Katznelson, Noemi: 'Young NEET: Navigating towards education'. Paper på 'Contemporary Youth, Contemporary Risks', Journal of Youth Studies-konference, København 2015

Juul, Tilde Mette & Lundby, Astrid: "Young people's anticipation regarding education and job" v. Konference i Trento 2015.

Nielsen, M.L.: 'Precarious work among Danish employees'. Paper på 'Contemporary Youth, Contemporary Risks', Journal of Youth Studies-konference, København 2015

Nielsen, M.L.: 'Precarious work and safety learning among young Danish employees'. Paper på WOS 2015, Porto.

Pless, M. & Sørensen, N.U.: "I don't hate living here, but...". Paper på 'Contemporary Youth, Contemporary Risks', Journal of Youth Studies-konference, København 2015

Pless, Mette; Katznelson, Noemi: 'Getting on or getting by? Young peoples everydaylife strategies at the margins of society', 12th European Sociological Association (ESA) Conference in Prague.

Tillidshverv, netværks- og konferencedeltagelse

Hverv og deltagelse i europæiske netværk

Arnt Louw: Medlem af EU-ekspertgruppe: ”Defining the specific contribution of youth work and on formal and informal learning to address the challenges young people are facing, in particular the transition from education to employment” (Afsluttet december 2015).

Mette Pless: Boardmember, Youth & Generation Network, European Sociological Association.

Niels Ulrik Sørensen: Dansk tovholder på forskningsnetværket ‘Men, Masculinities and Gender Equality. Exploring Masculine Subjectivities at the Margins’. Netværket er forankret ved Göteborgs Universitet og støttet af det svenske forskningsråd.

Tillidshverv/netværk/råd m.m.

Anne Görlich: Medlem som ekspert i mønsterbryderudvalg i Frederiksberg Kommune

Anne Mette W. Nielsen: Medlem af Advisory Board for performancegruppen Sisters Academy

Anne Mette W. Nielsen: Medlem af Advisory Board for Louisiana Learning

Anne Mette W. Nielsen: Medlem af Ungdomsrådet, Aarhus Kommune

Anne Mette W. Nielsen: Medlem af bevillingsudvalg, International Pulje, Folkehøjskolernes Forening

Arnt Louw: Mercantec Advisory Board

Arnt Louw: Styregruppen i Erhvervsuddannelsernes Forsker-praktikernetværk

Arnt Louw: Udvalget for Ungdom under styrelsen for videregående uddannelser, Ministeriet for Forskning, Innovation og Videregående uddannelser (aftrådt 2015)

Arnt Louw: Den Nationale Arbejdsgruppe under Dansk Ungdoms Fællesråd

Arnt Louw: Erhvervsuddannelsernes Forsker- Praktikernetværk

Arnt Louw: Forskernetværk for Pædagogisk IT (tiltrådt 2015)

Mette Lykke Nielsen: Deltager i følgegruppe til forskningsprojektet BAUD (Bedre Arbejds miljø for Unge i Detailhandlen). Team Arbejdsliv.

Mette Pless: Medlem af kontaktudvalget for VUC under Uddannelsesforbundet.

Mette Pless: Medlem af Dommerpanelet til uddeling af Politikens Undervisningspris for Grundskolen

Mette Pless: Medlem af følgegruppe tilknyttet projekt Tæt på Familien - omstillingen af ugeområdet i Socialforvaltningen, Københavns Kommune

Mette Pless: Medlem af følgegruppen tilknyttet Børneforløbsundersøgelsen v. SFI

Mette Pless: Medlem af referencegruppe tilknyttet projekt Ildfugle, v. Center for Boligsocial Udvikling

Niels Ulrik Sørensen: Medlem af referencegruppe bag Ragnarock – Danmarks rockmuseum

Noemi Katznelson: Medlem af Dommerpanelet til uddeling af Politikens Undervisningspris for ungdomsuddannelserne

Noemi Katznelson: Medlem af ekspertgruppe om unges gennemførelse af uddannelse under Statsministeren og Undervisningsministeren

Noemi Katznelson: Medlem af formandskabet i Rådet for Ungdomsuddannelser under Undervisningsministeren

Noemi Katznelson: Medlem af Akadimirådet for Ny Nordisk Skole (nedlagt sommeren 2015)

Noemi Katznelson: Medlem af stakeholder advisory board i tilknytning til forskningsprogram på CBS om udviklingen i ungdomsarbejdsløshed i Europa under EU's syvende rammeprogram

Noemi Katznelson: Næstformand i det Nationale Dialogforum for uddannelses- og erhvervsvejledning under Undervisningsministeren

Noemi Katznelson: Deltagelse i Advisory Board på 3-årige tværpoltiske projekt "Faglært til fremtiden"

Noemi Katznelson: Medlem af den rådgivende komité for Kronprinsparrets Sociale Pris nedsat af Bikubenfonden

Deltagelse i nordisk netværk

Noemi Katznelson og Mette Pless: Medlem af Nordisk nettverk: Ungdom i risiko

Louise Yung: Nordisk Sommeruniversitet

Louise Yung: DIGI-COM – forskergruppe på INSS på Københavns Universitet

Internationalt samarbejde og deltagelse i udenlandske konferencer

Anne Gorlich: TAOS Institute – deltagelse i konference i Santa Fe, USA

Anne Mette W. Nielsen: Transmediale, Berlin

Anne Görlich, Noemi Katznelson, Mette Pless og Niels Ulrik Sørensen: Contemporary Youth, Contemporary Risks. Journal of Youth Studies-konference, København 2015

Astrid Lundby & Tilde Mette Juul: First International Conference on Anticipation, Trento, Italien

Astrid Lundby: European Youth Work Convention i Bruxelles, Belgien (27-30. april)

Mette Lykke Nielsen: Deltagelse i WOS 2015, Porto

Mette Lykke Nielsen: Forskningssamarbejde med Silvia Gherardi, Trento
Universitet, Italien i forskningsprojektet SAFU Læring

Mette Pless: Igangsat samarbejde omkring forskning omkring unges motivation for
uddannelse i hhv. Norden og England med professor Carolyn Jackson, Lancaster
University

Mette Pless og Noemi Katznelson: Deltagelse i konferencen: Differences,
Inequalities and Sociological Imagination, arrangeret af European Sociological
Association, Prag, august 2015

Konferencer

Center for Ungdomsforskning afholder hvert år en række konferencer.

Konferencerne har forskellige målgrupper – herunder medlemmerne af Foreningen Center for Ungdomsforskning, forskere samt praktikere og andre med interesse for ungdomsforskning.

Konferencer afholdt i 2015

Den 25. marts: 'Hvor er ungdomslivet i dag? – 360 grader rundt om ungdomslivet'

Den 19. maj: 'Udstødelse og oprør – hvordan ser marginalisering og ungdomsoprør anno 2015 ud?'

Den 19. november: "Problemer med motivationen – hvordan kommer vi videre?"

Udvalgte konferenceoplæg, foredrag og konsulentvirksomhed

Dato / Sted	Forsker	Arrangement
6. januar, Egedal	Noemi Katznelson	Om "Ungdomskultur, uddannelse og motivation" på Egedal gymnasium
8. januar, Fredericia	Arnt Louw	"Om elevernes fremmøde og motivation". Temaeftermiddag på Social- og Sundhedsskolen.
23. januar, Kolding	Niels Ulrik Sørensen	"Når det perfekte er blevet det normale". Oplæg på Kolding Handelsgymnasium
23. januar, Vejle	Mette Pless	Oplæg om unge og motivation på Kyndelmissekonference for augevejledere
18. februar, Gribskov	Astrid Lundby	Oplæg på temadag på Gribskov Gymnasium

19. februar,
København

Louise Yung Nielsen

Debatarrangement på Borups
Højskole

23. februar,
København

Noemi Katznelson

Om unge og fællesskaber for
NordeaFonden

23. februar,
København

Noemi Katznelson

Om unge på kanten af det danske
samfund for Velux Fonden

6. marts,
Nyborg

Tilde Mette Juul

Efterskolernes Årsmøde, Efterskole
i 9. klasse. Nyborg Strand Hotel

6. marts,
Nyborg

Niels Ulrik Sørensen

"Selvkonstruktion og pres
i nutidens ungdomsliv.
Efterskolernes Årsmøde, Nyborg
Strand Hotel

2.-3. marts,
Humblebæk

Anne Mette W. Nielsen

Internat for kunstmuseer, Louisiana

13. marts,
København

Astrid Lundby
Noemi Katznelson

Oplæg på redesign-workshop for
projektet 'Karrierefokus - i og efter
gymnasiet'

16. marts, Århus	Astrid Lundby Noemi Katznelson	Oplæg på afslutningskonference for projektet 'Klasserumsledelse og elevinddragelse'
19. marts, vejle	Noemi Katznelson	Om udsatte unge og uddannelse på KUU opstartskonference for UVM
24. marts, Aalborg	Tilde Mette Juul	Konference om ordblindhed afholdt af CFU Nordjylland
25. marts, København	Noemi Katznelson	Om udsatte unge, uddannelse og motivation for beskæftigelsesministeriet på konference for ministerier i de Nordiske lande
10. april, København	Louise Yung Nielsen	Konference: What is an Image, Københavns Universitet
16. april, København	Mette Lykke Nielsen	Opstartsseminar SAFU Læring, NFA,

23. april,
København

Tilde Mette Juul,
Mette Pless

Midtvejskonference – Fremtidens
Valg og Vejledning
/ Oplæg om Unge, vejledning og
valg af ungdomsuddannelse, på
midtvejskonference arrangeret
af Region Hovedstaden ifbm
forskningsprojektet Fremtidens
valg og vejledning

27. april,
København

Niels Ulrik Sørensen

”Når det perfekte er blevet
det normale”. Oplæg på
Socialstyrelsens konference om
unge og rusmidler, Radisson Blu
Scandinavian Hotel

29. april, Aarhus

Niels Ulrik Sørensen

”Når det perfekte er blevet det
normale”. Oplæg på fyraftensmøde,
KFUM/K

8. maj, Ballerup

Niels Ulrik Sørensen

”Unge trivsel og mistrivsel”,
workshop for klubfolk på temadag
arrangeret af BUPL

20. maj, Århus	Tilde Mette Juul	Medlemsseminardag – Unges motivation og læring, BUPL Østjylland
29. maj, København	Anne Görlich	Københavns Kommune, Beskæftigelses- og integrationsforvaltningen
1. juni, København	Noemi Katznelson	Om unge og ungdomskultur for sportens ledergruppe under NordeaFonden
11. juni, Kongens Lyngby	Anne Görlich	UU Nord
22. juni, Høje Taastrup	Anne Görlich	Høje Taastrup Kommune, politisk udvalg
4. juni, Hammel	Niels-Henrik M. Hansen	Afslutningskonference, Børnehørekursus
5. august, Sorø	Noemi Katznelson	Oplæg på Sorømødet om unge i EUD

10. august,
Gladsaxe

Tilde Mette Juul

Oplæg Pædagogisk dag – Unge
uddannelsesvalg og motivation,
Nørre Gymnasium

17. august,
Kolding

Susanne Murning

Klasserumskultur, elevdeltagelse
og fællesskaber” Introforelæsning
til Teoretisk Pædagogikum,
Gymnasiet.

4. september,
København

Tilde Mette Juul

Workshop om unges
uddannelsesvalg og vejledning på
'KTS-dagen'. Københavns Tekniske
Skole

4. september,
København

Anne Görlich

Københavns Tekniske Skole, årlig
medarbejderdag

8. september,
Nyborg

Mette Pless

Unge, motivation og
læringsmiljø i udskolingen,
Oplæg på Startkonference
om åben skole, arrangeret af
Ungdomsskoleforeningen

15. september,
København

Niels Ulrik Sørensen

”Hvad siger de unge selv om deres trivsel?”. Undervisning på ungeambassadøruddannelsen ved Ungdomsmedicinsk Videnscenter, Rigshospitalet

23. september,
Næstved

Susanne Murning

”Klasserumskultur, elevdeltagelse og fællesskaber”. Herlufsholm Gymnasium, Pædagogisk eftermiddag

22. september,
København

Noemi Katznelson

Om unge og karrierelæring på KEA

8. oktober,
Frederiksberg

Arnt Louw

”Undervisningsdifferentiering fra begreb til praksis”. Uddannelsesforbundets fyraftensmøde. Københavns Tekniske Skole

20. oktober,
København

Mette Pless

Unge motivation for læring, Oplæg for forskere tilknyttet Sund vækst, København kommune

21. oktober, Aalborg	Niels-Henrik M. Hansen	Oplæg på pædagogisk dag, VUC og hf Nordjylland
21. oktober, København	Tilde Mette Juul	Medlemsarrangement – Unges motivation og læring, BUPL
23.-25. oktober, Porto, Portugal	Mette Lykke Nielsen	WOS (Work and Safety) 2015
29. oktober, Nyborg	Mette Lykke Nielsen og Susanne Murning	”Hvordan skabe motivation for uddannelse blandt elever på ungdomsuddannelserne?” Oplæg og workshop på Ungdomsuddannelsernes Vejlederforenings årlige konference
29. oktober, Odense	Mette Pless	Unges motivation for læring i udskolingen, oplæg for lærere i udskolingen
2. november, København	Anne Görlich	Ministeriet for Børn, Undervisning og Ligestilling

3. november,
Aalborg

Arnt Louw

”Undervisningsdifferentiering
fra begreb til praksis”.
Uddannelsesforbundets
fyraftensmøde. Tech College
Aalborg

4. november,
Aarhus

Arnt Louw

”Undervisningsdifferentiering fra
begreb til praksis”.
Uddannelsesforbundets
fyraftensmøde. VUC Aarhus

17. november,
København

Noemi Katznelson

Oplæg for de nordiske
beskæftigelses- og
arbejdslivsministre om udsatte
unge, uddannelse og motivation

18. november,
Gentofte

Anne Görlich

Gentofte Kommune, Stab og
udvikling

18. november,
København

Tilde Mette Juul

Konference om
virksomhedssamarbejde i skolen,
Undervisningsministeriet

30. november
og 3. december,
København

Anne Görlich

Psykiatrifonden

30. november,
København

Noemi Katznelson

Oplæg om udsatte unge og
chancelighed for Danmarks
Lærerforening KBH

7. december,
Flakkeborg

Mette Pless

Unge, motivation og læringsmiljø,
oplæg på seminar for
efterskolelærere

16. december, Ishøj

Anne Mette W.
Nielsen

Kunstneriske processer og
ungdomsuddannelser, Arken

18. december,
København

Noemi Katznelson

Oplæg for beskæftigelsesministeriet
om udsatte unge, uddannelse og
motivation

CeFU i medierne

CeFU er nævnt i medierne ca. 488 gange i 2015. Et udpluk kan findes her: <http://cefu.dk/emner/aktuelt/cefu-i-medierne>

Center for Ungdomsforskning

www.cefufu.dk
cefufu@learning.aau.dk
Tlf: (+45) 20 29 46 29

Aalborg Universitet i København
A.C. Meyers Vænge 15 2450
København SV

